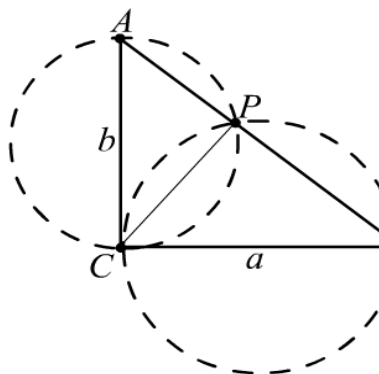
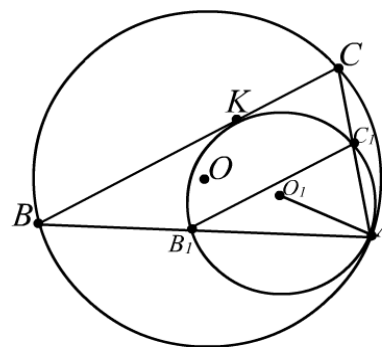

15-mazu: Darsda yechiladigan misollar

1-masala. ABC to'g'ri burchakli uchburchakni a va b katetlarini diametr qilib chizilgan aylanalarning kesishgan C va P nuqtalari orasidagi masofani toping (73-chizma).

73-chizma

74-chizma

Yechish 73-chizmaga e'tibor bersak $\angle BPC = \angle APC = 90^\circ$ ekanligini ko'ramiz, chunki bu burchaklar BC va CA diametrlarga tiralgan. Shunday qilib $\angle APB = 180^\circ$, B , P va A nuqtalar bir to'g'ri chiziqda yotishi bilan birgalikda P nuqta, C uchdan gipotenuzaga tushirilgan perpendikulyarning asosi.

$$\angle BCP = \angle CAP, \text{ u holda } \triangle PBC \sim \triangle CBA$$

bundan

$$\frac{|CP|}{|BC|} = \frac{|CA|}{|AB|}, \text{ yani } \frac{|CP|}{a} = \frac{b}{\sqrt{a^2 + b^2}}; \quad |CP| = \frac{ab}{\sqrt{a^2 + b^2}}$$

2-masala. Ikkita $S_1(O, r)$ va $S_2(O_1, r_1)$ aylanalari A nuqtada ichki urinadi. S_1 ichki aylananing ixtiyoriy K nuqtasiga BC urinma kesma o'tkazilgan. Bu kesmani K nuqta BK va KC kesmalarga ajratadi. Bu kesmalar urinish nuqtadan bir xil burchak ostida ko'rinishini isbotlang. (74-chizma)

Isboti. $G_A^k(O) = O_1$ gomotetiya olamiz. Bu gomotetiyada $G_A^k(S) = S_1$ o'tadi, $G_A^k(AB) = AB$, $G_A^k(AC) = AC$ to'g'ri chiziqlar o'z-o'ziga o'tadi.

$G_A^k(B) = B_1$, $G_A^k(C) = C_1 \Rightarrow G_A^k(BC) = B_1C_1$. Bundan $BC \parallel B_1C_1$ kelib chiqadi. Agar urinma vatarga parallel bo'lsa, urinish nuqtasi vatarni tortib turgan yoyni teng ikkiga bo'ladi. Bundan $\angle CAK = \angle KAB$ kelib chiqadi.